

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการจัดระบบบริการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอ ต่อระดับความพึงพอใจและพฤติกรรมในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากรังสีรักษา ณ ศูนย์มหาชิราลงกรณ รัญบุรี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าป่วยเป็นมะเร็งศีรษะและคอ ได้แก่ มะเร็งกล่องเสียง มะเร็งต่อมทอนซิล มะเร็งคอหอย มะเร็งช่องปาก มะเร็งจมูก และมะเร็งโพรงหลังจมูก และได้รับการรักษาด้วยการฉายรังสีเป็นครั้งแรก ที่ศูนย์มหาชิราลงกรณ รัญบุรี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับการรักษาด้วยรังสีรักษา ที่ศูนย์มหาชิราลงกรณ รัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม 2550 โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

- 1.2.1 ได้รับการรักษาแบบผู้ป่วยนอก (ฉายรังสีแบบไป-กลับ)
- 1.2.2 ได้รับการวางแผนการรักษาด้วยรังสีรักษาในปริมาณตั้งแต่ 5,000 เซนติเกรย์ ขึ้นไป
- 1.2.3 มีอายุตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป
- 1.2.4 มีการรับรู้ มีสติสัมปชัญญะดี สามารถเข้าใจและสื่อความหมายได้ดี
- 1.2.5 ยินยอมและให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการ

เกณฑ์การคัดออกจากการเข้าร่วมโครงการวิจัย

1. ผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลงในระดับที่รุนแรงจากการกระจายของโรคหรือโรคแทรกซ้อนอื่นๆ และทำให้ผู้ป่วยถูกจำกัดกิจกรรม หรือไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เช่น การกระจายของมะเร็งไปที่สมอง หรือการกระจายไปที่กระดูก
2. พบโรคร่วมต่างๆ ที่มีผลต่อการทำลายเนื้อเยื่อเช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง
3. ผู้ป่วยหรือญาติไม่ยินยอมให้เข้าร่วมมือ

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีผู้ป่วยกลุ่มทดลองออกจากโครงการวิจัย 1 ราย เนื่องจากผู้ป่วยเกิดภาวะช่องปากอักเสบรุนแรง รับประทานอาหารได้น้อย อ่อนเพลีย และต้องให้อาหารทางสายยาง แพทย์จึงพิจารณาให้รับผู้ป่วยไว้รักษาแบบผู้ป่วยใน

1.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยศึกษาในกลุ่มควบคุมก่อนแล้วจึงศึกษาในกลุ่มทดลอง เพื่อป้องกันมิให้เกิดความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากผู้ป่วยกลุ่มควบคุมได้รับอิทธิพลของโปรแกรมที่จัดกระทำในกลุ่มทดลอง และโดยเหตุผลเชิงจริยธรรมจากการเลือกปฏิบัติภายหลังได้ทดลองใช้การจากระบบบริการพยาบาลตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ณ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี แล้ว

การกำหนดขนาดตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม ผู้วิจัยคำนวณตามข้อเสนอแนะของแมคมิลแลนและชูมาเชอร์ (McMillan & Schumacher 2001 อ้างใน อรพิน พวกอิม 2547) ที่กล่าวว่าขนาดตัวอย่างในการวิจัยทั้งทดลองที่มีรูปแบบศึกษาสองกลุ่ม วัดผลก่อนและหลังทดลอง ควรมีขนาดกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดกลุ่มละ 15 ราย แต่ถ้าต้องการให้เกิดความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นควรมีขนาดกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 20-30 รายต่อกลุ่ม

เพื่อควบคุมความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากความแตกต่างกันของผู้ป่วยในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยจึงกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม มีเพศเดียวกันและมีอายุแตกต่างกันไม่เกิน 5 ปี ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้ป่วย 25 รายแรกเป็นกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการดูแลตามปกติ และผู้ป่วย 20 รายหลังเป็นกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการดูแลตามโปรแกรมการจากระบบบริการพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยคัดเลือกผู้ป่วยในกลุ่มควบคุมที่มีเพศและอายุตรงกับผู้ป่วยกลุ่มทดลองตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 20 ราย

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยผ่านการพิจารณา ให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และผ่านการพิจารณาให้ดำเนินการวิจัย จากผู้อำนวยการศูนย์มหาวชิราลงกรณ รัชบุรี

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือจากผู้ป่วยที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาที่เข้าร่วมโครงการวิจัย และเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยซักถามจนเข้าใจก่อนให้ลงชื่อในเอกสารยินยอม โดยผู้ป่วยจะได้รับการแจ้งว่าการเข้าร่วมโครงการต้องเป็นไปตามความสมัครใจของผู้ป่วยเท่านั้น และการเข้าร่วมหรือปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการรักษาพยาบาลที่ผู้ป่วยพึงได้รับ ผู้ป่วยสามารถถอนตัวออกจากโครงการได้ตลอดเวลา ข้อมูลทั้งหมดจะถูกรักษาเป็นความลับ การนำข้อมูลไปเผยแพร่จะทำในภาพรวมของผลการวิจัย และหากมีข้อสงสัยผู้ป่วยสามารถซักถามจากผู้วิจัยได้ตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมโครงการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง ได้แก่ โปรแกรมการจัดระบบบริการพยาบาลซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการประชุมร่วมกับทีมสุขภาพ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ โภชนากร และทีมการพยาบาล ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย

1. แผนการสอน เรื่องการปฏิบัติตัวเมื่อได้รับการรักษาด้วยรังสีรักษาบริเวณศีรษะ และคอ เป็นการสอนแบบกลุ่ม โดยแบ่งการสอนออกเป็น 2 ครั้ง ดังนี้

การสอนครั้งที่ 1 สอนสัปดาห์แรกเมื่อผู้ป่วยเริ่มได้รับการรักษาด้วยรังสีรักษา มีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์: เพื่อให้ผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับรังสีรักษา มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับรังสีรักษา อาการข้างเคียงและวิธีการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องขณะรับการรักษา

ผู้สอน : ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานพยาบาลผู้ป่วยนอกรังสีรักษา

เวลาที่ใช้ในการสอน : ประมาณ 45 นาที

สถานที่ : ห้องมิตรภาพบำบัด ศูนย์มหาวชิราลงกรณ รัชบุรี

เนื้อหาการสอน : ครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การเสริมสร้างกำลังใจ และการทบทวนแผนการรักษาของแพทย์
2. ความหมายของรังสีรักษา
3. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นขณะรับการรักษาด้วยรังสีรักษา
4. วิธีการปฏิบัติตัวทั่วไป ได้แก่ การมารับการฉายรังสี การปฏิบัติขณะฉายรังสี การเข้าสังคม และการมีเพศสัมพันธ์
5. การดูแลผิวหนัง
6. การทำความสะอาดช่องปากและฟัน การแปรงฟันอย่างถูกวิธี และวิธีการใช้ไหมขัดฟัน (พร้อมสาธิตกับโมเดลฟัน)
7. การรับประทานอาหารและดื่มน้ำ
8. การออกกำลังกาย
9. การบริหารช่องปากและคอ (พร้อมสาธิตและฝึกปฏิบัติ)

การสอนครั้งที่ 2 สอนก่อนผู้ป่วยครบการรักษาด้วยรังสีรักษาตามจำนวนที่กำหนดไว้ 1 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์: เพื่อให้ผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับรังสีรักษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องภายหลังครบการรักษา

ผู้สอน : ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานพยาบาลผู้ป่วยนอกรังสีรักษา

เวลาที่ใช้ในการสอน : ประมาณ 30 นาที

สถานที่ : ห้องมัลติมีเดีย ศูนย์หทัยราษฎร์และศัลยกรรม โรงพยาบาลราชวิถี

เนื้อหาการสอน : ครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

1. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นภายหลังรับการรักษาด้วยรังสีรักษา
2. วิธีการปฏิบัติตัวภายหลังครบการรักษาด้วยรังสีรักษา
 - 2.1 การดูแลผิวหนัง
 - 2.2 การรับประทานอาหารและดื่มน้ำ
 - 2.3 การพักผ่อนและการออกกำลังกาย
 - 2.4 การบริหารช่องปากและคอ
 - 2.5 การทำความสะอาดช่องปากและฟัน
 - 2.6 การพบทันตแพทย์เพื่อตรวจช่องปากอย่างสม่ำเสมอ
 - 2.7 การสังเกตอาการผิดปกติ

2.8 การมารับการตรวจรักษาตามนัด

2. ภาพพลิก เรื่องการปฏิบัติตัวเมื่อได้รับการฉายรังสีบริเวณศีรษะและคอ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ ความหมายของรังสีรักษา ขั้นตอนการมารับการรักษา ข้อควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติขณะรับการรักษา การดูแลผิวหนังบริเวณที่ได้รับรังสีรักษา การบริหารช่องปากและคอ การทำความสะอาดช่องปาก การแปรงฟันอย่างถูกวิธีและการใช้ไหมขัดฟัน

3. คู่มือการดูแลตนเองเมื่อได้รับการฉายรังสีบริเวณศีรษะและคอ โดยครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้ ความหมายของรังสีรักษาและวิธีการรักษา การปฏิบัติตัวขณะรับการรักษา การดูแลผิวหนังในระหว่างรับการรักษาด้วยรังสีรักษา การทำความสะอาดช่องปากและฟัน การแปรงฟันอย่างถูกวิธี การใช้เส้นไหมขัดฟัน การบริหารช่องปากและคอ การปฏิบัติตัวภายหลังครบการรักษา และบันทึกประวัติการรักษา

ส่วนที่ 2 เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ศาสนา ภูมิลำเนาเดิม ระดับการศึกษา อาชีพ วิธีการชำระค่ารักษาพยาบาล และข้อมูลการรักษาพยาบาล ได้แก่ การวินิจฉัยโรค ระยะของโรค ปริมาณรังสีที่ได้รับ

ชุดที่ 2 แบบวัดความพึงพอใจต่อการบริการ ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 19 ข้อ สอบถามความพึงพอใจในบริการ 5 ส่วน คือ

- ความสะดวกที่ได้รับจากบริการ	จำนวน 4 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 1-4
- การประสานงานของการบริการ	จำนวน 3 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 5-7
- อธิยาศัยและความสนใจของผู้ให้บริการ	จำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 8-12
- ข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ	จำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 13-17
- คุณภาพของการบริการ	จำนวน 2 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 18-19

คำถามในแต่ละข้อจะใช้มาตราการประเมินค่าของลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	ผู้ป่วยมีความพึงพอใจต่อการบริการเรื่องนั้นมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	ผู้ป่วยมีความพึงพอใจต่อการบริการเรื่องนั้นมาก
คะแนน 3	หมายถึง	ผู้ป่วยมีความพึงพอใจต่อการบริการเรื่องนั้นปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ผู้ป่วยมีความพึงพอใจต่อการบริการเรื่องนั้นน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	ผู้ป่วยมีความพึงพอใจต่อการบริการเรื่องนั้นน้อยที่สุด

การแปลผลจะใช้เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง
ดังต่อไปนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ 2548: 77)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ชุดที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากรังสีรักษา
ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 27 ข้อ มีทั้งข้อคำถามที่เป็นทั้งด้านบวกและด้านลบ สอบถามการดูแลตนเอง 4 ส่วน คือ

- การรับประทานอาหารและดื่มน้ำ	จำนวน 7 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 1-7
- การดูแลผิวหนัง	จำนวน 6 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 9, 11-15
- การดูแลช่องปากและฟัน	จำนวน 9 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 8, 16-23
- การออกกำลังกายและการทำกายภาพฟื้นฟู	จำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 10, 24-27

โดยแบ่งข้อคำถามที่เป็นด้านบวกและด้านลบ ดังนี้

- ข้อคำถามที่เป็นด้านบวก 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 6, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27
- ข้อคำถามที่เป็นด้านลบ 12 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 3, 4, 5, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 19, 22

คำถามในแต่ละข้อจะใช้มาตรการประเมินค่า 3 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

	คะแนนของข้อคำถาม ที่เป็นด้านบวก	คะแนนของข้อคำถาม ที่เป็นด้านลบ
- ผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรมหรือสิ่งนั้นทุกครั้งหรือ ทุกวันอย่างสม่ำเสมอ	3	1
- ผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรมหรือสิ่งนั้นเป็นบางครั้ง หรือบางวัน	2	2
- ผู้ป่วยไม่ปฏิบัติกิจกรรมหรือสิ่งนั้นเลย	1	3

ในการแปลผลจะใช้เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วงดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.00	หมายถึง	พฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง	พฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	พฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับน้อย หรือไม่เคยมีพฤติกรรมดูแลตนเองในเรื่องนั้นเลย

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

เครื่องมือในการวิจัยทั้งหมดผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์แพทย์ด้านรังสีรักษา 1 ท่าน อาจารย์พยาบาล 1 ท่าน แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านรังสีรักษา 1 ท่าน พยาบาลประจำหอผู้ป่วยรังสีรักษา 1 ท่าน และพยาบาลผู้ป่วยนอกประจำหน่วยรังสีรักษา 1 ท่าน (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ก) ผู้วิจัยนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงเครื่องมือทุกฉบับตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

สำหรับโปรแกรมการจัดระบบบริการพยาบาล ผู้วิจัยนำโปรแกรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้ป่วยที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ราย พบปัญหาที่ต้องนำมาปรับปรุงแก้ไข 1 เรื่อง คือ เรื่องเวลาที่ใช้ในการสอนทั้งสองครั้ง โดยในการสอนครั้งที่ 1 กำหนดเวลาไว้ 30 นาที เมื่อปฏิบัติจริงต้องใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 45 นาที และการสอนครั้งที่ 2 กำหนดเวลาไว้ 15-20 นาที เมื่อปฏิบัติจริงต้องใช้เวลาประมาณ 30 นาที

การตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับรังสีรักษา ที่ศูนย์มหาชิราลงกรณ รัชบุรี โดยมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบาค (Conbach's Alpha Coefficient) กำหนดให้ค่าความเที่ยงไม่น้อยกว่า 0.80 (Muijs, 2004) นำผลการวิเคราะห์ที่ได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขให้ได้ค่าความเที่ยงตามเกณฑ์ที่กำหนด ก่อนนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง โดยแบบวัดความพึงพอใจต่อการบริการได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.89 และแบบวัดพฤติกรรมในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากรังสีรักษาจำนวนได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.84

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีการดำเนินการดังนี้

3.1 เสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความเห็นชอบในการดำเนินโครงการวิจัย

3.2 ทำหนังสือจากสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการศูนย์มหาวชิราลงกรณ รัชบุรี เพื่อขออนุญาตดำเนินโครงการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

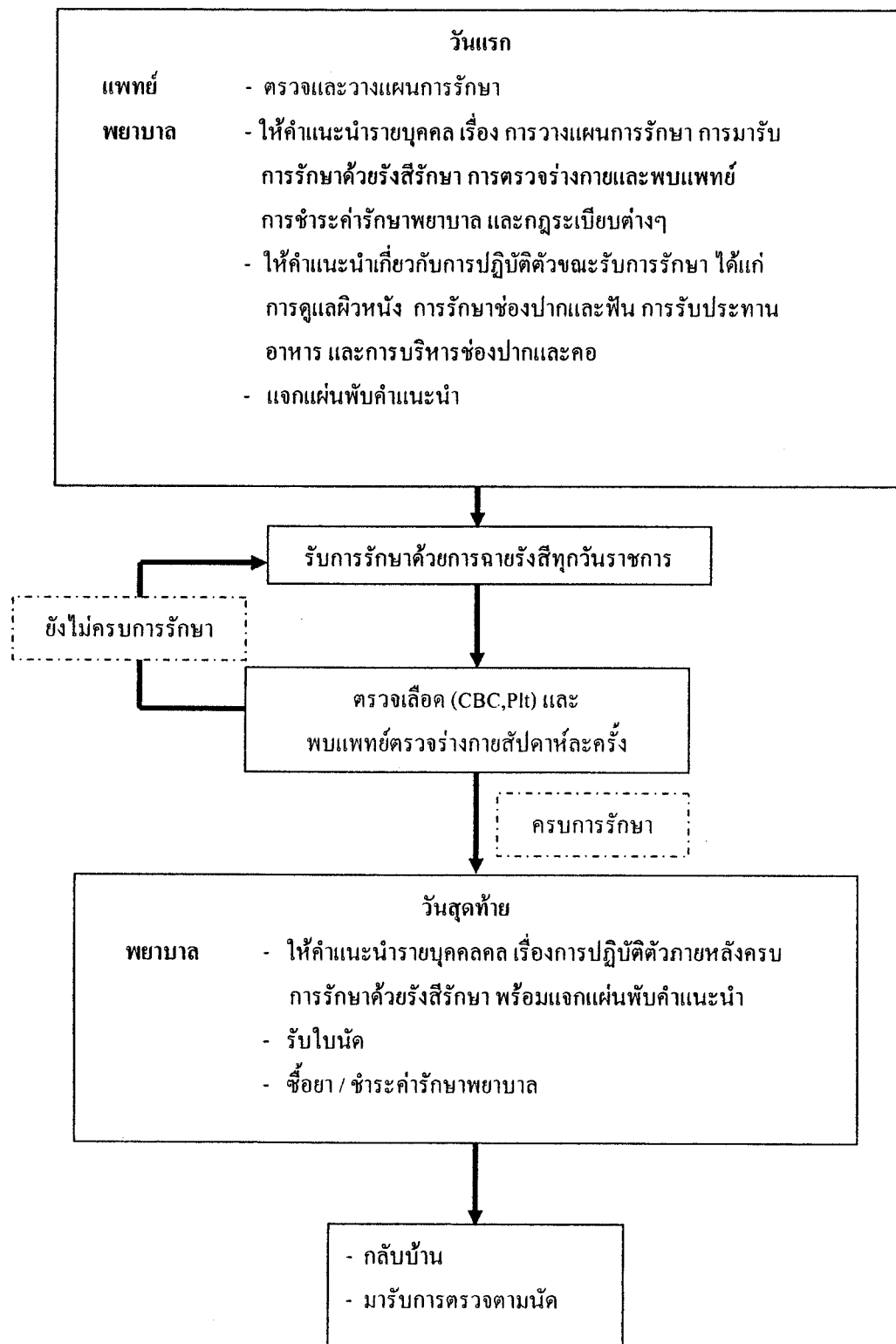
3.3 เตรียมผู้ช่วยนักวิจัย โดยคัดเลือกพยาบาลจากงานพยาบาลผู้ป่วยนอกรังสีรักษา จำนวน 2 คน ปฐมนิเทศการให้บริการตามโปรแกรมการจัดระบบบริการพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และคัดเลือกเจ้าหน้าที่จากแผนกอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับระบบการให้บริการผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมาย เพื่อทำการเก็บข้อมูลจากแบบวัดความพึงพอใจต่อการบริการ และแบบวัดพฤติกรรมในการดูแลตนเอง เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากรังสีรักษา

การดำเนินการทดลอง

ในการดำเนินการทดลองนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในกลุ่มควบคุมให้ครบตามจำนวนก่อน คือ 25 ราย ไว้รอกกลุ่มทดลอง หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงเลือกผู้ป่วยเข้ากลุ่มทดลอง โดยเลือกผู้ป่วยที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อมาจับคู่กับกลุ่มควบคุม คือมีเพศเดียวกันและอายุต่างกันไม่เกิน 5 ปี จนครบ 20 คู่ โดยมีการดำเนินการในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

การดำเนินการในกลุ่มควบคุม

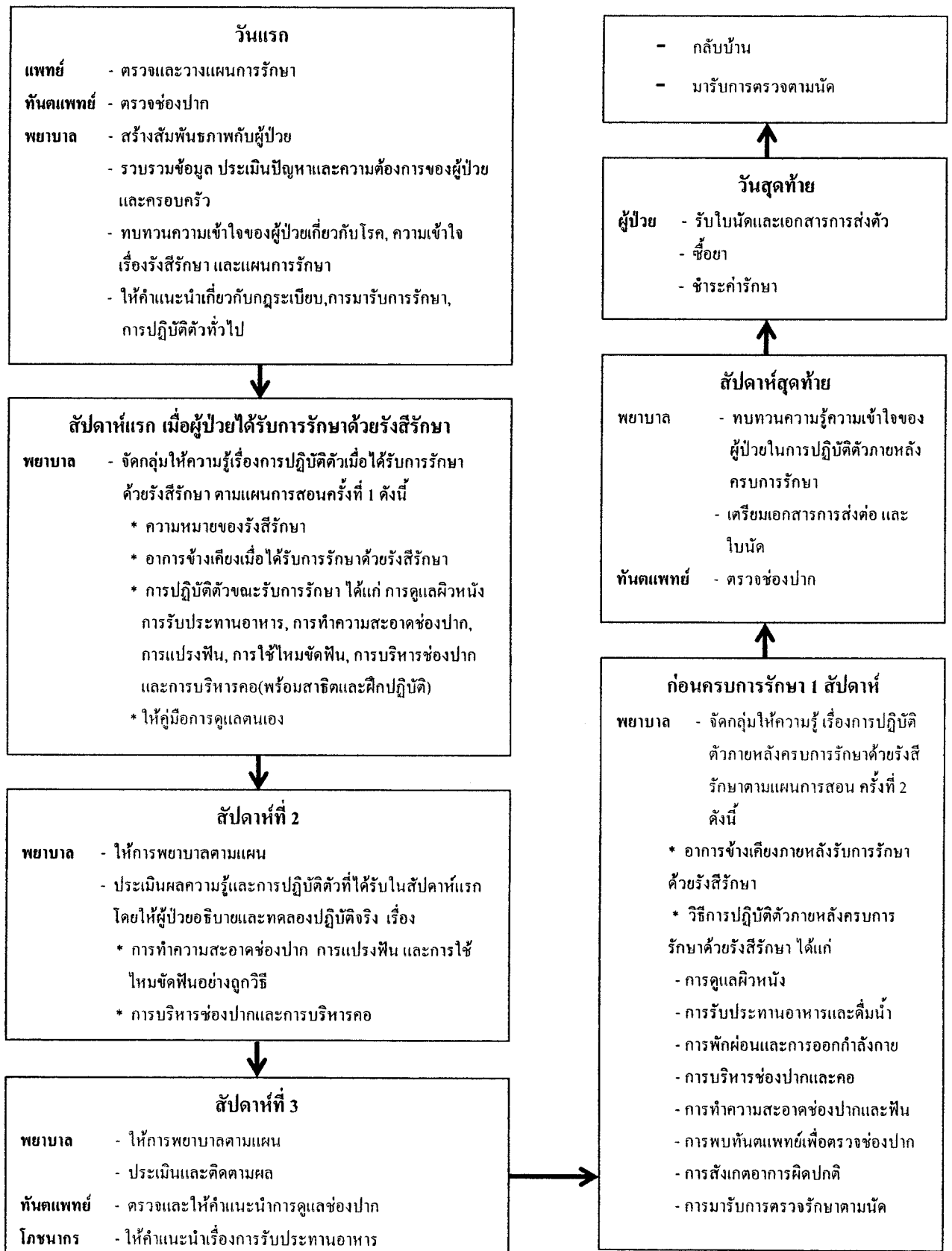
1. คัดเลือกผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด และให้ได้รับการดูแลตามขั้นตอนการให้บริการตามปกติตลอดระยะเวลาที่ทำการรักษาด้วยรังสีรักษา
2. ประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วย จากแบบวัดความพึงพอใจต่อการบริการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเก็บข้อมูลก่อนครบการรักษา 1 สัปดาห์
3. ประเมินพฤติกรรมในการดูแลตนเองของผู้ป่วย จากแบบวัดพฤติกรรมในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากรังสีรักษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเก็บข้อมูลก่อนครบการรักษา 1 สัปดาห์

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการให้บริการตามปกติ (สำหรับกลุ่มควบคุม)

การดำเนินการในกลุ่มทดลอง

1. เลือกผู้ป่วยที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มควบคุมในเรื่องเพศ อายุ โดยอายุแตกต่างกันได้ไม่เกิน 5 ปี จำนวนทั้งหมด 20 คู่
2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยให้ผู้ป่วยทราบ พร้อมให้ผู้ป่วยลงนามในหนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมโครงการ
3. ให้บริการตามโปรแกรมการจัดระบบบริการพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. ประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการบริการที่ได้รับ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเก็บข้อมูลก่อนครบการรักษา 1 สัปดาห์
5. ประเมินพฤติกรรมในการดูแลตนเอง จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเก็บข้อมูลก่อนครบการรักษา 1 สัปดาห์

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการให้บริการตามโปรแกรมการจัดระบบบริการ (สำหรับกลุ่มทดลอง)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลการรักษาพยาบาลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน และร้อยละ และเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลส่วนบุคคลของทั้งสองกลุ่มโดยใช้สถิติไคสแควร์

4.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการบริการ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามโปรแกรมการจัดระบบบริการพยาบาลกับกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติ โดยใช้สถิติ Independent t- test

4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากรังสีรักษา ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการดูแลตาม โปรแกรมการจัดระบบบริการพยาบาล กับกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติ โดยใช้สถิติ Independent t- test